

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

10.07.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 9 лип. ЮНЕСКО враховуватиме вплив збройних конфліктів на об'єкти всесвітньої спадщини – МКСК. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. ЮНЕСКО враховуватиме вплив збройних конфліктів на об'єкти всесвітньої спадщини – Мінкультури. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 10 лип. МЗС України закликає Польщу спільно вшанувати історичну пам'ять. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Укрінформ. – 2025. – 9 лип. Зеленський висловив співчуття родині Ігоря Поклада: Його пісні назавжди залишаться з нами. – Інф.](#)

Медіа

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. МКСК винесло на обговорення порядок та умови страхування журналістів на період їх відрядження в райони ведення бойових дій. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. Фільтруй інформацію: українцям пропонують безкоштовні курси з медіаграмотності. – Марків Н.](#)

Візуальні мистецтва

[Village Україна. – 2025. – 9 лип. Розстріляний росіянами пам'ятник Шевченку в Бородянці перетворили на інсталяцію зі світлом від Expolight. – Гуржий В.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. Київ сакральний: столичний музей презентує пейзажі Люди Ковальчук. – Асадчева Т.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 9 лип. Інтернет-магазин Leader-Books заблокували через торгівлю книгами з РФ і Білорусі. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 лип. Через торгівлю забороненою видавничою продукцією заблоковано інтернет-магазин Leader-Books. – Інф.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2025. – 10 лип. Національному музею музичних інструментів Італії передали українську бандуру. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 9 лип. СФУЖО та клуб «Мальви» запрошують на подію про перший український альманах жіночої творчості. – Інф.

Міжнародне співробітництво. Культурна дипломатія

NV. –2025. – 9 лип. Перед боєм з Денієлом Дюбуа. Олександр Усик презентує в Лондоні відтворену мозаїку Алли Горської «Боривітер». – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. Усик представить відтворену мозаїку «Боривітер» Алли Горської у Лондоні – ЗМІ. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. «Боривітер» вирушає в Лондон: Олександр Усик представить мозаїку на Трафальгарській площі. – Асадчева Т.

Українська літературна газета. – 2025. – 9 лип. Німеччина відкрила доступ до літературної спадщини євреїв за період 1933–1945 років. – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 9 лип. ЮНЕСКО враховуватиме вплив збройних конфліктів на об'єкти всесвітньої спадщини – МКСК. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. ЮНЕСКО враховуватиме вплив збройних конфліктів на об'єкти всесвітньої спадщини – Мінкультури. – Інф.

За ініціативи України ухвалено важливу поправку: ЮНЕСКО буде враховувати вплив збройних конфліктів на об'єкти всесвітньої спадщини. Про це повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Участь у засіданні під час 47-ї сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, що триває в Парижі, взяла українська делегація на чолі із заступником міністра культури та стратегічних комунікацій Сергієм Беляєвим. Під час виступу він подякував Центру всесвітньої спадщини за підготовлений звіт. І водночас поінформував про зростання кількості пошкоджених об'єктів культурної спадщини через війну та закликав до посиленої міжнародної співпраці для захисту спільних цінностей. Документ передбачає, що Центр всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, у співпраці з дорадчими органами, включатиме до майбутніх звітів окрему секцію, присвячену впливу збройних конфліктів на об'єкти спадщини. Це рішення є відповіддю на реальні виклики та засноване на останньому досвіді, що має на меті посилити операційне реагування та вдосконалити механізми захисту. Такий крок дозволить не лише фіксувати загрози, що постають перед об'єктами спадщини, а й формувати довготривалі стратегії реагування в умовах воєнних дій, захищаючи культурну спадщину людства. Крім того, українська делегація провела двосторонні зустрічі з представниками низки країн, серед яких: Об'єднані Арабські Емірати, Австралія, Латвія. «Міністерство культури та стратегічних комунікацій України вдячне міжнародним партнерам за підтримку і продовжує роботу над зміцненням глобальних інструментів захисту культури», – наголосили в МКСК. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4013380-unesko-vrahovuvatime-vpliv-zbrojnih-konfliktiv-na-obekti-vsesvitnoi-spadsini-mksk.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1086434.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 лип. МЗС України закликає Польщу спільно вшанувати історичну пам'ять. – Інф.

Напередодні дня вшанування жертв Волинської трагедії Україна розділяє біль і скорботу польського народу та закликає до єдності, мудрості та спільного вшанування історичної пам'яті. Про це йдеться на сайті Міністерства закордонних справ України. МЗС підкреслює, що в Україні шанобливо та з глибокою повагою ставляться до історії українського та польського народів і розуміють чутливість теми Волинської трагедії в польському суспільстві, а також наголошують на поважному ставленні до трагічних сторінок минулого серед українців. Міністерство нагадало, що Україна відновила процес ексгумацій та конструктивний діалог з історичних питань, провела два загальнонаціональні круглі столи за участі істориків та експертів з українсько-польських відносин, де було засвідчено, що Волинська трагедія – це трагедія

двох народів, яка потребує спільних об'єктивних оцінок на основі фахових досліджень усіх фактів та подій того періоду. МЗС відзначає і конструктивну співпрацю з Польщею у пошукових та ексгумаційних роботах, належному впорядкуванні місць поховань і встановленні імен усіх загиблих. Україна також запропонувала відновити діяльність Українсько-польського форуму істориків, а також формату відкритого діалогу – Форуму партнерства. Насамкінець зовнішньополітичне відомство України висловлює щирі подяку Польщі за всебічну допомогу, яка надається нашій державі з перших днів повномасштабного вторгнення Росії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/4013553-mzs-ukraini-zaklikae-polsu-spilno-vsanuvati-istoricnu-pamat.html>

Вшанування пам'яті

Укрінформ. – 2025. – 9 лип. Зеленський висловив співчуття родині Ігоря Поклада: Його пісні назавжди залишаться з нами. – Інф.

Пісні Ігоря Поклада «Дикі гуси», «Чарівна скрипка» та «Кохана» назавжди залишаться з народом, як і пам'ять про видатного композитора та українця. Про це Президент Володимир Зеленський написав у Телеграмі. «Національна легенда, наш Герой України, наш Ігор Поклад. Він той, чий пісні чули мільйони людей, і для українців різних поколінь світлі моменти життя часто пов'язані з його творчістю...», – зазначив Володимир Зеленський. Президент висловив щирі співчуття родині видатного митця. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4013152-zelenskij-visloviv-spivcutta-rodini-igora-poklada-jogo-pisni-nazavzdi-zalisatsa-z-nami.html>

Медіа

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. МКСК винесло на обговорення порядок та умови страхування журналістів на період їх відрядження в райони ведення бойових дій. – Інф.

МКСК винесло на обговорення порядок та умови страхування журналістів на період їх відрядження в райони ведення бойових дій. Мінімальний розмір страхової суми на одну застраховану особу становить 100 розмірів мінімальної місячної заробітної плати, встановленої законом на дату укладання договору страхування. Про це йдеться в розробленому Міністерством культури та стратегічних комунікацій, та виставленому на громадське обговорення проекту наказу «Про затвердження Порядку та умов страхування життя, здоров'я, працездатності журналістів та інших працівників суб'єктів у сфері медіа на період їх відрядження в райони ведення воєнних (бойових) дій та/або на тимчасово окуповані території України», розробленому на виконання Закону України «Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста», яка набирає чинності 14 липня 2025. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1086223.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. Фільтруй інформацію: українцям пропонують безкоштовні курси з медіаграмотності. – Марків Н.

Міністерство культури та стратегічних комунікацій України закликає громадян долучитися до освітніх ініціатив у сфері медіаграмотності. У межах реалізації Національного проекту «Фільтр» українцям пропонують пройти сучасні онлайн-курси, спрямовані на розвиток критичного мислення та навичок безпечного споживання інформації. Згідно з Планом заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки одним із ключових напрямів є просвітницька діяльність у сфері медіаграмотності. У цьому контексті МКСК рекомендує громадянам ознайомитися з такими ресурсами: Національний проект з медіаграмотності [«Фільтр»](#) – інформаційна платформа, що містить корисні матеріали, поради та аналітику щодо розпізнавання маніпуляцій і фейків; онлайн-курс [«Very Verified 2.0»](#) – інтерактивний навчальний курс, розроблений у співпраці з міжнародними партнерами, який допомагає опанувати базові принципи перевірки інформації, розпізнавання дезінформації та безпечної поведінки в інформаційному просторі; програма підвищення кваліфікації за курсом [«Very Verified 2.0»](#) – для тих, хто бажає поглибити знання та отримати сертифікат про проходження навчання. МКСК наголошує на важливості підвищення інформаційної стійкості суспільства, особливо в умовах гібридної війни та масових інформаційних атак. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114722/>

Візуальні мистецтва

Village Україна. – 2025. – 9 лип. Розстріляний росіянами пам'ятник Шевченку в Бородянці перетворили на інсталяцію зі світлом від Expolight. – Гуржий В.

Розстріляний пам'ятник Тарасу Шевченку в Бородянці перетворили на інсталяцію зі світлом від української компанії Expolight, повідомляє КОДА. Пам'ятник Тарасу Шевченку підсвітили, а на плитці поряд із ним можна побачити проєкцію рядків одного з його віршів. Поруч облаштували павільйон з арт-роботами відомих художників на уламках зруйнованих будівель. Серед них і «Гімнастка» британського вуличного художника Бенксі. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/364599-u-borodyantsi-rozstrilyaniy-rosiyanami-pam-yatnik-shevchenku-peretvorili-na-instalyatsiyu>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. Київ сакральний: столичний музей презентує пейзажі Люди Ковальчук. – Асадчева Т.

У Меморіальному будинку Михайла Старицького триває виставка творів Люди Ковальчук, присвячених сакральному образу Києва. У серії пейзажів художниця відкриває перед глядачем Київ як простір духовної присутності. Виставка «Київ сакральний» триватиме до 14 липня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114737/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 9 лип. Інтернет-магазин Leader-Books заблокували через торгівлю книгами з РФ і Білорусі. – Інф.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 лип. Через торгівлю забороненою видавничою продукцією заблоковано інтернет-магазин Leader-Books. – Інф.

В Україні обмежили доступ до книжкового інтернет-магазину Leader-Books, через який здійснювалося розповсюдження видавничої продукції Російської Федерації та Білорусі, у тому числі видавництв, пов'язаних з підсанкційними особами. У Державному комітеті телебачення і радіомовлення зазначили, що присутність під час повномасштабної війни на вітчизняному ринку видавничої продукції РФ створює загрозу національній безпеці, оскільки справляє хибне враження, що між Україною і Росією нічого надзвичайного не відбувається, а також гуманізує державу-агресора, підриває волю українського народу до спротиву та віру суспільства у спроможність влади припинити масові правопорушення, які відповідають інтересам ворога. «Заблокований інтернет-магазин Leader-Books не єдиний об'єкт електронної комерції, який працював на розповсюдження забороненої видавничої продукції, таких – десятки. Держкомтелерадіо має намір разом із правоохоронними органами їхню протиправну діяльність унеможливити», – підкреслили у комітеті. Затверджений урядовою постановою від 24 січня 2025 року № 75 Порядок створення та діяльності системи оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами загального користування та Національного центру оперативно-технічного управління електронними комунікаційними мережами України для цілей оборони та безпеки держави в умовах воєнного стану дає можливість керівникам правоохоронних органів звертатися до Національного центру, який входить до загальної структури Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації (ДССЗІ) з пропозиціями щодо обмеження доступу до вебсайтів, діяльність яких створює загрозу національній безпеці. На сьогодні чергове звернення Держкомтелерадіо за поданням СБУ вноситься на розгляд ДССЗІ. Наступні – готуються. «Діяльність таких вебсайтів після тимчасового обмеження доступу до них може бути відновлена лише після завершення воєнного стану, за умови легалізації її власників та її приведення у відповідно до закону», – пояснили у комітеті. З метою уникнення подібних проблем Держкомтелерадіо закликає суб'єктів електронної комерції утриматися від правопорушень. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4013229-internetmagazin-leaderbooks-zablokuvali-cerez-torgivlu-knigami-z-rf-i-bilorusi.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/cherez-torhivliu-zaboronenoju-vydavnychoju-produktsiieju-zablokovano-internet-mahazyn-leader-books/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 10 лип. Національному музею музичних інструментів Італії передали українську бандуру. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький у Римі взяв участь у церемонії передачі бандури Національному музею музичних інструментів Італії у межах фестивалю «Legàmi» / «Зв'язки».

Він зазначив: «Бандура є символом стійкості української культури. У ХХ ст. кобзарі стали жертвами масових репресій, оскільки їхні виступи поєднували музику із розкриттям правди. Попри все, їхня музична традиція нині відроджена і належить до нематеріальної спадщини ЮНЕСКО. Художній проєкт, який ми відкриваємо сьогодні, є голосом України, який нагадує, що війна іде не лише за територію, а й за ідентичність українців як незалежної нації». Своєю чергою заступник державного секретаря Міністерства культури Італії Джанмарко Мацці назвав культурну подію «проявом справжнього діалогу між нашими культурами». Автентичний інструмент виготовив майстер Київського кобзарського цеху Русалім Костина. Під час урочистостей народний артист України та військовослужбовець Тарас Компаніченко виконав на бандурі традиційну думу. На виставці у музеї, що відкрилась напередодні Конференції з питань відновлення України, також представлено український традиційний одяг з фондової колекції Національного музею народної архітектури та побуту України. Виставковий проєкт включає й експозицію витинанок Дар'ї Альошкіної, писанки Тетяни Коновал та полотна художника Івана Карася. Експозиція в музеї спрямована на поширення знання про одну з важливих частин європейської культури через цінності, які виявляються у культурній спадщині. Це результат спільної роботи української громади в Італії та залучених італійських інституцій і спільнот. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4013529-nacionalnomu-muzeu-muzicnih-instrumentiv-italii-peredali-ukrainsku-banduru.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 9 лип. СФУЖО та клуб «Мальви» запрошують на подію про перший український альманах жіночої творчості. – Інф.

Світова федерація українських жіночих організацій (СФУЖО) та австралійський Літературний клуб «Мальви» проведе онлайн-зустріч, присвячену першому жіночому альманаху в історії української літератури – «Перший вінок», повідомив Світовий конгрес українців (СКУ). Подія відбудеться 17 липня. Лекцію «Перший вінок» і «Ті, що творили перший вінок» проведе докторка філологічних наук, заступниця директора з наукової роботи Інституту Івана Франка НАН України Алла Швець. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4013012-sfuzo-ta-klub-malvi-zaproshuut-na-literaturnu-podiu-pro-persij-ukrainskij-almanah-zinocoi-tvorcosti.html>

Міжнародне співробітництво. Культурна дипломатія

NV. –2025. – 9 лип. Перед боєм з Денієлом Дюбуа. Олександр Усик презентує в Лондоні відтворену мозаїку Алли Горської «Боривітер». – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 лип. Усик представить відтворену мозаїку «Боривітер» Алли Горської у Лондоні – ЗМІ. – Інф.; Вечірній Київ. – 2025. – 9 лип. «Боривітер» вирушає в Лондон: Олександр Усик представить мозаїку на Трафальгарській площі. – Асадчева Т.

14 липня у Лондоні на Трафальгарській площі відбудеться презентація відтвореної легендарної мозаїки української мисткині Алли Горської

«Боривітер». Про це повідомили представники ГО «UKRAINE WOW». Оригінальну мозаїку із соколом в польоті – символом творчої свободи – створили у Маріуполі в 1967 році. Через три роки Аллу Горську вбили радянські спецслужби, а у 2022 році, під час російського вторгнення, «Боривітер» був суттєво пошкоджений. Легендарна робота подорожуватиме світом, щоб популяризувати українське мистецтво та розповідати історії тих, кого Росія намагається знищити. Робота над відтворенням проєкту тривала пів року. Панно з точністю до найменшої деталі повторює оригінальну мозаїку в Маріуполі. До відтворення мозаїки долучились 15 художників-монументалістів і дослідників. Очолили команду онука Алли Горської Олена Зарецька та культурна менеджерка Настя Іщенко. Для «Боривітра» також створили спеціальну конструкцію, яка дозволяє йому безпечно мандрувати. Відтворена мозаїка була представлена в Києві у червні. Також у межах проєкту створили другу копію мозаїки, яку розділили на 1250 фрагментів: кожен охочий міг придбати один із них і стати хранителем «Боривітра», щоб одного дня відновити легендарне творіння Алли Горської у визволеному Маріуполі. За добу всі фрагменти розкупили. Завдяки цій частині проєкту вдалося зібрати понад 4 000 000 грн. Усі кошти спрямовано на реставрацію єдиної київської роботи Алли Горської «Вітер» та організацію турне «Боривітра» Україною і світом. Світове турне мозаїки організовано найбільшим маркетплейсом України ROZETKA у співпраці з Фундацією Олександра Усика, громадською організацією UKRAINE WOW та за підтримки МЗС України. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/oleksandr-usik-prezentuye-vidtvorene-panno-alli-gorskoji-boriviter-u-londoni-50528531.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1086301.html>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114733/>

Українська літературна газета. – 2025. – 9 лип. Німеччина відкрила доступ до літературної спадщини євреїв за період 1933–1945 років. – Інф.

Європейський університет «Віадрина» (Europa-Universität Viadrina) завершив 10-річну роботу над цифровим архівом «DAjAB». У ньому зібрано роботи єврейських авторів за період 1933–1945 років. Всі вони жили в Берліні та працювали, систематично піддаючись переслідуванням у роки націонал-соціалізму. В архіві представлено як тексти, так і фотографії. Загалом він охоплює долі 1700 осіб. У фінансуванні проєкту велику роль зіграло Німецьке науково-дослідне товариство (Deutschen Forschungsgemeinschaft – DFG). Новий ресурс доступний з 7 липня. Портал містить близько мільйона збережених одиниць інформації, що висвітлюють забутий літературний ландшафт тих років. До детальної біографічної інформації про людей він також містить список їхніх книг, газетні та журнальні статті та вибрану літературу. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nimechchyna-vidkryla-dostup-do-literaturnoi-spadshchyny-ievreiv-za-period-1933-1945-rokiv/>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm